

Kasvuopas auttaa yrityksiä rakentamaan tulevaisuuden kasvun ja kestävyyden

19.12.2025

Etelä-Pohjanmaalla yritystoiminnan perusta rakentuu mikro- ja pk-yritysten varaan. Suuri osa yrittäjistä toimii pienin resurssein, ja heidän tavoitteensa liittyvät usein työn merkityksellisyyteen, oman elämäntavan tukemiseen ja itsenäisyyden säilyttämiseen. Samalla alueella toimii yrityksiä, joilla on vahvaa halua kasvaa, kehittää uusia ratkaisuja ja rakentaa kilpailuetua nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Näiden erilaisten tarpeiden tueksi on kehitetty digitaalinen Kasvuopas, joka kokoaa yhteen Think Big! -hankkeen aikana syntyneet ratkaisut, havainnot ja työkalut yritysten ja aluekehittäjien käyttöön.

Kasvuoppaan tavoitteena on tarjota yrityksille ja aluekehittäjille selkeä ja käytännönläheinen väline, jonka avulla voidaan suunnata ja sparrata toimintaa kohti pitkäjänteistä ja harkittua kasvua. Samalla oppaan sisältö auttaa hahmottamaan, millaisia erilaisia tekijöitä kasvu vaatii ja miten yritys voi vastata toimintaympäristöään ravisteleviin muutoksiin, kuten vihreään siirtymään, digitalisaatioon ja osaamistarpeiden uudelleenmuotoutumiseen. Kasvuopas tarjoaa tiiviin kokoelman käytännöllisiä näkökulmia, työkaluja ja esimerkkejä, jotka on kehitetty yhdessä yritysten ja aluekehittäjien kanssa. Sen keskeinen tavoite on tuoda kasvun kannalta oleellinen tieto ja kasvun vauhdittamiseen suunnitellut työkalut samaan paikkaan, josta yritykset voivat poimia omaan tilanteeseensa sopivimmat ideat, lähestymistavat ja etenemispolut. Kasvuopas ei tarjoa oikotietä kasvuun, mutta se kokoaa yhteen tutkitusti toimivia näkökulmia ja menetelmiä, joiden avulla kasvun tavoittelu on systemaattisempaa ja tuloksekkaampaa.

Kuva 1. Think Big! -hankkeen kirjoittama Työkaluja kasvuun ja kestävään kehitykseen yrityksille ja yritysneuvojille on digitaalinen kasvuopas.

Viisi työkalua kestävään kasvuun

Think Big! -hankkeessa kehitetyt työkalut vastaavat pk-yritysten tarpeisiin yhdistää kasvu, vastuullisuus ja digitalisaatio. Työkalut on kehitetty benchmarkkauksen ja yhteiskehittämisen kautta. Niiden kehittämisessä ovat olleet mukana SEAMKin projektitiimi sekä alueelliset kehitysyhtiöt. Työkalut on testattu käytännössä yritysten kanssa, ja niiden sisältöä on muokattu palautteen perusteella mahdollisimman käyttökelpoisiksi.

1. Kasvupolku – Strategiatyökalu kasvun suunnitteluun

Kasvupolku auttaa yritystä hahmottamaan, miten se voi kasvaa ja millaista osaamista kasvu vaatii. Työkalu johdattaa eri kasvustrategioiden äärelle ja auttaa arvioimaan tarvittavia kyvykkyyksiä, kuten osaamista, resursseja ja verkostoja. Kasvupolku soveltuu hyvin johtoryhmän tai omistajien yhteiseen työskentelyyn, mutta sitä voi käyttää myös osissa esimerkiksi työpajoissa. Lopputuloksena syntyy konkreettinen, aikataulutettu suunnitelma kasvun rakentamiseksi.

2. KestävyysSWOT – Ympäristöhaasteet ja megatrendit yrityksen tarkasteluun

KestävyysSWOT laajentaa perinteisen SWOT-analyysin kestävyyden näkökulmilla. Yritys pohtii omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan sekä toimintaympäristön mahdollisuuksia ja uhkia kestävyyteen liittyvien muutostekijöiden valossa. Työkalu auttaa näkemään ympäristöhaasteet paitsi riskinä myös mahdollisuutena uusille ratkaisuille ja liiketoiminnan kasvulle.

3. Kestävyystaulu – Kokonaisvaltainen näkymä liiketoiminnan osa-alueisiin

Kestävyystaulu tarjoaa kokonaisvaltaisen näkymän yrityksen liiketoiminnan eri osa-alueisiin kestävyyden näkökulmasta. Työkalu ohjaa tarkastelemaan esimerkiksi asiakkaita, arvolupausta, resursseja ja kumppanuuksia niin, että ympäristövaikutukset ja kestävyysnäkökulmat ovat mukana koko ajan. Työskentely rakentuu työpohjan, apukysymysten ja yhteisen keskustelun varaan.

4. Kestävän liiketoiminnan kasvukortit – Kiertotalouden mahdollisuudet

Kasvukortit esittelevät yhdeksäntoista kiertotalouden mukaista liiketoimintamallia, joista jokaisessa on myös esimerkki alueen yrityksestä, joka tätä liiketoimintamallia jo hyödyntää. Kortteja voidaan käyttää strategiatyöpajoissa ja ideointisessioissa. Keskustelun ja pohdinnan kautta kortit auttavat tunnistamaan kehitysaskeleita, asettamaan tavoitteita ja pohtimaan konkreettia toimenpiteitä, joiden kautta kiertotalous voidaan kytkeä osaksi yrityksen kasvustrategiaa.

5. Markkinointikyvykkyystyökalu – Kasvun kannalta kriittinen osaaminen

Markkinointikyvykkyystyökalu auttaa yrityksiä jäsentämään markkinointiaan strategisella tasolla ja arjen tekemisessä. Työkalu jakautuu kolmeen teemaan, jotka ovat markkinoinnin johtaminen, asiakassuhteet ja brändiosaaminen. Jokainen teema sisältää sekä taustatietoa että pohdintakysymyksiä, jotka auttavat hahmottamaan markkinoinnin nykytilaa ja tunnistamaan konkreettisia kehittämiskohteita. Markkinointikyvykkyystyökalu auttaa selkeyttämään markkinoinnin roolia, tunnistamaan asiakkaiden tarpeita ja rakentamaan vaikuttavampia toimenpiteitä, jotka tukevat yrityksen kasvua ja kilpailukykyä.

Kasvuyritysten kokemukset näkyvät oppaan rakenteessa

Kasvuoppaan sisältö rakentuu vahvasti yritysten kokemusten ympärille. Think Big! -hankkeen aikana haastateltiin eteläpohjalaisia kasvuyrityksiä, jotka jakoivat näkemyksiään siitä, mikä on vaikuttanut heidän kasvuunsa ja millaisia haasteita he ovat kohdanneet. Näistä haastatteluista poimitut sitaatit ja tarinat on nostettu osaksi opasta, jotta lukija voi peilata omia kehitystarpeitaan konkreettisiin esimerkkeihin.

Yritysten tarinoissa korostuu monia erilaisia kasvun edellytyksiä, kuten strateginen suunnitelmallisuus, rohkeus investoida uusiin mahdollisuuksiin, asiakaslähtöisyys, markkinointikyvykkyys ja vastuullisuus. Näiden kokemusten tuominen osaksi opasta lisää sen samaistuttavuutta ja auttaa lukijaa näkemään, ettei kasvu ole irrallinen teoreettinen tavoite, vaan todellinen prosessi, joka syntyy yritysten arjessa ja päätöksenteossa.

Tutkimustieto taustalla ja tukena

Kasvuopas ei pohjaudu ainoastaan yritysten kokemuksiin, vaan taustalla hyödynnetään laajasti Seinäjoen ammattikorkeakoulun tutkimuksia kasvusta ja kestävästä liiketoiminnasta. Oppaan teksteissä on tiivistettynä ne keskeiset havainnot, jotka liittyvät kasvun ajureihin, vihreän siirtymän vaikutuksiin ja yritysten tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Tämä tutkimustieto toimii tärkeänä taustatukena työkalujen käytölle, sillä se auttaa ymmärtämään, miksi tietyt teemat, kuten vastuullisuus tai uudenlaiset liiketoimintamallit, ovat yrityksille niin keskeisiä. Kasvuopas ohjaa käyttäjän halutessaan myös syventymään alkuperäisiin lähteisiin ja tutkimuksiin linkkien kautta. Näin yritykset voivat yhdistää oman kokemuksensa ja ajankohtaisen tutkimustiedon ja tehdä entistä perustellumpia päätöksiä siitä, millaisia askelia kohti kasvua heidän kannattaa seuraavaksi ottaa.

Kohti vastuullista ja suunnitelmallista kasvua

Kasvuopas on rakennettu palvelemaan yrityksiä, jotka haluavat kehittää toimintaansa suunnitelmallisesti ja kestävästi. Oppaan tarkoituksena ei ole tarjota yhtä oikeaa tapaa kasvaa, vaan tarjota välineitä ja näkökulmia, joiden avulla yritys voi löytää itselleen sopivan polun. Yritys voi edetä oppaassa omien tarpeidensa mukaan valiten teemoja, hyödyntäen työkaluja, syventyen linkitettyihin aineistoihin ja rakentaen niistä oman kasvusuunnitelmansa.

Vihreän siirtymän, digitalisaation ja kiristyvän kilpailun keskellä yrityksiltä vaaditaan kykyä tarkastella toimintaansa laaja-alaisesti. Kasvuopas auttaa yrityksiä tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehityskohteensa ja rakentamaan niistä kestävän ja johdonmukaisen suunnan tulevaisuudelle. Yhdessä aluekehittäjien, yritykssparraajien ja muiden sidosryhmien kanssa opas tarjoaa vahvan pohjan yritysten pitkäjänteiselle kehittymiselle.

Kasvuopas ei ole pelkkä opasvihko, vaan konkreettinen työkalu, jonka avulla voidaan aloittaa keskustelu, suunnitella toimintaa ja rakennetta sekä tukea yrityksiä kohti parempia päätöksiä. Se toimii karttana,

keskustelunavaajana ja inspiraation lähteenä – ja ennen kaikkea se on kutsu tarttua kasvun mahdollisuuksiin uudella ja rohkealla tavalla.

Kasvuopas löytyy täältä.

Tiina Nieminen
Aluekehittäjä, Asiantuntija, TKI
SEAMK

Maarit Liikala
Asiantuntija, TKI
SEAMK

Artikkeli on kirjoitettu osana Think Big! Kasvuyrittäjyyden edistäminen Etelä-Pohjanmaalla -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Hankkeessa tuotetut työkalut on suunniteltu yhteistyössä Seinäjoen ammattikorkeakoulun sekä kolmen eteläpohjalaisen aluekehitysyhtiön kanssa. SEAMKin, Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelun, Alavuden Kehityksen sekä Isonkyrön Kehityksen asiantuntijat ovat testanneet työkalun toimivuutta erilaisten yritysten kanssa.